Nr. 55 Krotoszyn, środa, dnia 12 lipca 1939 Rok 64

Przedpłata w Administracji 0,90 zł. miesięczn. z odnoszeniem do domu 1,— zł. miesięczn. przez pocztę 1,25 zł mies., kwartalnie 3,75 zł.

KROTOSZYŃSKI ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ceny ogłoszeń: 1 m/m jednołamowy na str. 1-szej 50 groszy, w tekście 45 gr Ogłoszenie na str. 4-tej 10 gr m/m.

URZĘDOWE PISMO INFORMACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU KROTOSZYŃSKIEGO.

WYCHODZI W SRODY i SOBOTY.

Redakcja działu urzędowego — Starostwo w Krotoszynie, Tel. 39. Redakcja i Administracja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, Floriańska 1, Telefon 164
Za redakcję działu nieurzęd. odpowied.: Redaktor Kazimierz Reszelski, — Krotoszyn, ul. Floriańska 1. Zakład i miejsce odbicia, Drukarnia Kroszyńska, Krotoszyn

Krotoszyn — Koźmin — Kobylin — Sulmierzyce — Zduny — Pogorzela — Dobrzyca.

Ogłoszenie.

W nocy z dnia 5 — 6 lipca 1939 r. połamali nieznani sprawcy na szosie państwowej Krotoszyn - Lutogniew w km. 227,9 — 227,8 i w km. 235,0 — 240,0 100 drzewek (lip). Za wykrycie względnie wskazanie sprawców wyznacza Wydział Powiatowy w Krotoszynie nagrodę w kwocie 100,— zł

Krotoszyn, dnia 10 lipca 1939 r.

Przewodniczący Wydziału Pow.
(—) WILIMOWSKI
Starosta Powiatowy

Nr. P.Z.D. 6 26/39

Dział nieurzędowy.

Potęga militarna Polski

w oświetleniu Jugosłowiańskim.

Białogród (PAT) Dziennik „Wreme" zamieścił obszerny artykuł, w którym omawia siły i znaczenie Polski jako czynnika wojskowego w Europie.

Przechodząc do szczegółowej charakterystyki poszczególnych broni armii polskiej, dziennik pisze: „Odzyskawszy swą niepodległość Polska postawiła na pierwszem miejscu konieczność utworzenia takiej siły, któraby w każdej chwili potrafiła zabezpieczyć całość granic i obronę żywotnych interesów państwa.

Taką też armię stworzył Marszałek Piłsudski, który nieliczne w pierwszych miesiącach niepodległości oddziały potrafił przemienić w jedną z największych potęg militarnych Europy.

Całość artykułu ilustrowanego kilkoma fotografiami wojska polskiego utrzymana jest w tonie pełnym uznania dla osiągnięć militarnych Polski.

Polska jest tamą przeciw naporowi niemieckiemu — piszą w Estonii.

Tallin, (PAT). Prasa estońska w dalszym ciągu zamieszcza entuzjastyczne artykuły dziennikarzy estońskich, którzy bawili w Polsce.

Dziennik „Rahwaleht" w artykule p.t.: „Sześciodniowy pobyt w zaprzyjaźnionej Polsce" pisze, że przyjaźń estońsko-polska nie potrzebuje pisemnych umów. Dziennik w czerwonych ramkach przytacza fragment z „Krzyżaków" Sienkiewicza i stwierdza, że Polska dziś również jak 500 lat temu stanowi tamę przeciw naporowi niemieckiemu na wschodzie Europy. Ten sam duch ożywia Polaków w teraźniejszości. Artykuł ilustrowany jest 6 fotografiami.

„Postimees" omawia życiowe znaczenie morza dla Polski zaznaczając, że Polska nie może pozwolić by odepchnięto ją od Bałtyku. Następnie autor podkreśla spokój i zrównoważenie opinii polskiej, konstatując postęp życia gospodarczego.

„Paeewaht" w dużym artykule, ilustrowanym fotografią Marszałka Rydza-Śmigłego podkreśla fakt dokonanej konsolidacji w Polsce, gotowość zbrojną, oraz doskonałe zaopatrzenie armii i przemysłu wojskowego. Dziennik nadmienia, że zagranicą armia polska ceniona jest jako jedna z najlepszych. Korzystną stroną zaopatrzenia armii na wypadek wojny jest posiadanie przez Polskę potrzebnych surowców.

—o—

DOOKOŁA KONFLIKTU JAPOŃSKO - ANGIELSKIEGO NA DALEKIM WSCHODZIE.

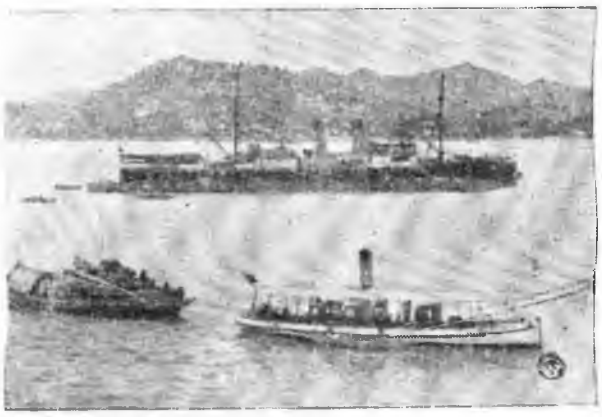

Po Tientsinie obecnie Swatow staje się znów terenem konfliktu angielsko-japońskiego.

Jak wiadomo, zarówno w sprawie Tientsinu, jak i Swatow obie strony prowadzą rokowania, celem zlikwidowania zatargu.

Zdjęcie nasze przedstawia ogólny widok na port Swatow.

Min. Ciano w Hiszpanii.

Barcelona. (PAT.) Na pokładzie krążownika „Eugenia di Savoia" przybył tu włoski minister spraw zagr. Ciano.

Wpływający do portu włoski dywizjon morski z krążownikiem „Eugenio di Savoia", powitany został 21 strzałami armatnimi, podczas gdy samoloty włoskie i niemieckie dokonały przelotu nad okrętami.

Min. spraw zagr. Hiszpanii Jordana i min. spraw wewn. Suner udali się na pokład krążownika, gdzie zostali b. serdecznie powitani przez min. Ciano, który był w mundurze generała milicji faszystowskiej z insygniami orderu Izabeli Katolickiej. Po dłuższej rozmowie trzej mężowie stanu udali się na ląd.

AMERYKA ZAMYKA SIĘ przed CUDZOZIEMCAMI

NA OKRES 5-ciu LAT.

Waszyngton, (PAT). Komisja imigracyjna senatu przedłożyła Izbie drastyczny projekt ustawy imigracyjnej, na mocy którego wszelka imigracja do Stanów Zjednoczonych ma być wstrzymana na przeciąg przyszłych pięciu lat.

Wyjątek uczyniony będzie jedynie dla dzieci uchodźców z Niemiec, które w liczbie po 10 000 mają być wpuszczone do Stanów w latach 1940 i 1941.

Projekt tej ustawy został potem w Komisji znacznie złagodzony. Podczas jej obrad bowiem kilku senatorów żądało zamknięcia emigracji na lat 10, oraz przymusowego wprowadzenia systemu Berlinowskiego odcisku palców dla wszystkich nienaturalizowanych obcokrajowców i wreszcie deportacji wszystkich obcokrajowców bezrobotnych, pobierających zapomogi państwowe.

Przewodniczący komisji, senator Russel oświadczył, że projekt ustawy niezawodnie uchwalony zostanie przez obie Izby jeszcze podczas bieżącej sesji, o ile kongres zdecyduje się sesję przedłużyć do 1 sierpnia. Senator zauważył również, że Stany Zjednoczone są obecnie obok Palestyny jedynym krajem świata, który pozwala na stałe osiedlanie się emigrantów. Jeszcze tylko San Domingo pozwala na częściową imigrację rolników i osiedlanie ich na farmach górskich za opłatą stempla w kwocie 500 dol ameryk. od głowy.

NA KUBIE BOJĄ SIĘ ŻYDÓW.

Hawana, (PAT). Deputowany Dominguez Fumere wniósł w parlamencie projekt ustawy, żądającej natychmiastowego spisu żydów, którzy po 1 stycznia 1937 r przybyli na Kubę. Projekt dalej żąda wstrzymania wszelkiej procedury naturalizacyjnej tej kategorii żydów i natychmiastowej ich deportacji.

Fumere oświadcza w komentarzu do swego projektu, że żydzi tej kategorii stanowią niebezpieczeństwo dla interesów republiki, współzawodnicząc z istniejącym już przemysłem i handlem kubańskim.

Niespodziewany powrót Hendersona do Berlina.

Berlin. (PAT.). We wtorek oczekiwany jest powrót amb. brytyjskiego Hendersona, który — jak wiadomo — bawił kilka dni w Londynie. W niemieckich kołach politycznych tłumaczono podróż Hendersona potrzebą zasięgnięcia porady lekarskiej, przy czym oświadczono, że Henderson rozpocznie kilkutygodniowy urlop.

To też niemieckie koła polityczne zaskoczone są niespodziewanym jego powrotem.

PIĘKNY DAR PARIASÓW Z INDYJ NA F. O. N.

Ks. Władysław Klimczyk, misjonarz Salezjański w Południowych Indiach w Jalarpet po 10-letniej pracy misyjnej przeważnie wśród Pariasów przybył na krótki pobyt do Polski.

Przed wyjazdem z Indii księdza Klimczyka nawróceni pariasi wręczyli mu 50 rupii (100 zł.) zebrane z groszowych datków, na polski Fundu Obrony Narodowej, jako wyraz wdzięczności i uznania dla ofiarnej pracy Polaka, z prośbą, by je wręczył Naczelnemu Wodzowi Polski P. Marsz. Śmigłemu-Rydzowi.

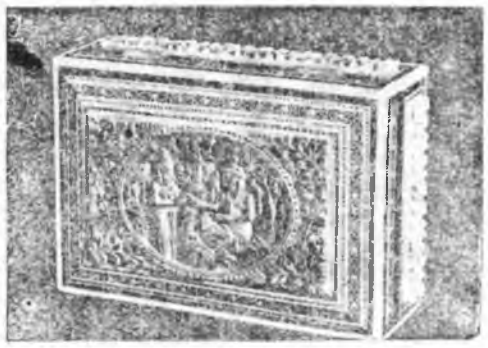

Audjencja miała miejsce w dniu 6 bm. Na zdjęciu szkatułka z pieniędzmi, przeznaczonymi na FON. od pariasów, wręczona Naczelnemu Wodzowi przez ks. Klimczyka.

Szkatułka zrobiona jest z kości słoniowej i ozdobiona rzeźbą z drzewa sandałowego.

Wodne zaplecze polskiego morza.

Bardzo powoli, ale przecież stale rozwijają się obroty towarowe między Gdynią, a jej zapleczem przy pomocy śródlądowych dróg wodnych.

Świadczą o tym cyfry.

A więc jak się przedstawia wywóz z Gdyni drogą wodną do wnętrza kraju? Gdy w r. 1933 w ten sposób przywieziono z Gdyni do kraju 28 000 ton towaru, to w r. 1937 już 62.000 ton. Początkowo tą drogą docierał w głąb kraju przeważnie tylko ryż (np. w r. 1931 stanowił on 98% ogólnego wywozu z Gdyni drogą rzeczną), obecnie lista towarów znacznie się rozszerzyła; a więc za pomocą komunikacji wodnej śródlądowej otrzymujemy już z Gdyni skóry, kawę, kakao, herbatę, papier i wyroby z niego, kauczuk, tłuszcze zwierzęce, oleje roślinne i td.

Gorzej nieco przedstawia się przywóz towarów z kraju do Gdyni drogą rzeczną, ale i on stopniowo się rozwija. Więc gdy w r. 1931 przywieziono do Gdyni tylko 24.000 ton towaru, to w r 1937 przeszło dwa razy tyle, bo 57 000 ton. Głównym artykułem, dostarczanym do Gdyni za pomocą śródlądowej komunikacji wodnej, jest cukier (około 85% ogólnego przywozu), poza tym tkaniny, wyroby metalowe, siarczan amonu i td.

Widzimy więc pewien postęp w wyzyskaniu przez nas dróg wodnych dla dostawy towarów naszego portu morskiego i z portu w głąb kraju.

Lecz są to wszystko zaledwie zaczątki, zupełnie nie odpowiadające tym możliwościom, jakie ma przed sobą nasza żegluga śródlądowa — możliwościom, których wyzyskanie leży w interesie naszego gospodarstwa narodowego.

Bo stosunek naszych przewozów kolejami do przewozów drogami wodnymi jest niestety wciąż bardzo zły. Przewieźliśmy w r. 1937 kolejami 72,827 tysięcy ton, a drogami wodnymi tylko.., 1.130 tysięcy ton. Jakże daleko jesteśmy pod tym względem w tyle za innymi państwami, Belgia przewozi 36% swych towarów drogami wodnymi, Niemcy 31%, Francja 20%.

Znamy przyczynę, która hamuje wciąż rozwój naszej śródlądowej komunikacji wodnej. Wisła, jej dopływy — są nieuregulowane; przepływ przez nie większych statków rzecznych jest niemożliwy...

Drogi wodne zachodniej Europy są przebudowane, a częściowo już przebudowane na barki 1000 — 1200 tonowe, jak np. kanał Ren-Men-Dunaj, kanał Ren-Herne-Mannheim, porty Ruhr-Rotterdam, porty Ruhr-Antwerpia i td.

A u nas?

Na górnej Wiśle — od Zagłębia do Sandomierza — kursują obecnie łodzie o maksymalnej pojemności... 50 ton.

Na Wiśle środkowej i dolnej nośność łodzi — w zależności od głębokości nurtu — przedstawia się następująco: do ujścia Sanu około 160 ton, między ujściem Wieprza a ujściem Pilicy około 250 ton, między ujściem Pilicy a ujściem Bugu około 300 ton, między Bugiem a Nogatem 300 do 600 ton

I ta różnorakość nośności naszych statków rzecznych na przestrzeni Wisły, i zależność od głębokości nurtu — który wobec unieregulowanego dna i brzegów rzeki jest ciągle inny, — i wreszcie mała pojemność łodzi nawet w dolnym, najszerszym biegu Wisły — sprawia, że właściwie dotychczas nie wyzyskaliśmy najtańszej, najwygodniejszej arterii komunikacyjnej, jaką jest żegluga rzeczna.

Nie mówiąc już o tym, że dotychczas tylko część naszych dróg wodnych, w ogóle jest przystosowana do żeglugi. Bo na 14 603 km. dróg wodnych, jakie mamy w Polsce, tylko 6 250 km. można uważać za drogi żeglowne...

Z tego wszystkiego wynika nader aktualny postulat naszej polityki gospodarczej, polegający na rozwinięciu naszej śródlądowej komunikacji wodnej do tych rozmiarów, któreby zaspokoiły nasze potrzeby rozdziału surowców i towarów wszelakiego rodzaju, dystrybucji artykułów spożywczych i przemysłowych naturalną, najniżej się w cenie kalkulującą drogą, jaką jest nasz niewyzyskany dotąd prawie zupełnie systemat rzeczny.

WYJAZD HARCERZY POLSKICH DO RUMUNII.

W dniu 6 b. m. opuściła Warszawę, udając się do Bukaresztu, wycieczka harcerzy poznańskich, bawiąca w stolicy przejazdem.

Harcerze poznańscy złożyli wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza, a następnie udali się do Ambasady Rumuńskiej, gdzie byli przyjęci przez amb. Franasovici. Na zdj. wycieczka harcerzy udaje się na Grób Niezn. Żołnierza.

KRZYŻ i MEDAL OCHOTNICZY ZA WOJNĘ.

Z dnia 1 bm. weszła w życie ustawa o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę.

Krzyż i Medal Ochotniczy — odznaczenie o charakterze wojskowym — nadawane będą osobom, które pełniły służbę ochotniczą w wojsku w latach 1918 — 1921, przez co przyczyniły się do ugruntowania niepodległości Ojczyzny.

Krzyż Ochotniczy za wojnę o wymiarach 4,2 × 4,2 cm składa się z czterech różnych, rozszerzonych na krańcach ramion o przekroju spłaszczonego ośmioboku i związanych po środku sześcianem. Krzyż wykonany jest ze stali. Na ramionach poprzecznych Krzyża wyryty jest poziomo napis: „Ochotnikowi Wojennemu", na ramionach pionowych — data „1918 — 1921", w środku zaś skrzyżowania ramion znajduje się wizerunek orła z białej emalii.

Medal Ochotniczy za wojnę ze stali o średnicy 3.8 cm przedstawia na czołowej stronie w polu środkowym wizerunek orła, dookoła którego jest umieszczony napis: „Ochotnikowi Wojennemu" i data „1918 — 1921"; na odwrocie żołnierz w hełmie z karabinem w otoku liści dębowych.

Krzyż i Medal Ochotniczy za wojnę nosi się na wstążce szerokości 3,7 cm o barwach biało-czerwonych.

Krzyż Ochotniczy za wojnę może być nadany ochotnikom jeżeli, albo: 1) polegli lub byli ranni na polu bitwy; 2) zostali odznaczeni Krzyżem Virtuti Militari lub Krzyżem Walecznych; 3) służyli czynnie 3 miesiące, w tym co najmniej 2 miesiące w oddziałach walczących na froncie lub 6 miesięcy na stanowisku instruktora w szkołach wojskowych broni i w obozach szkolnych.

Medal Ochotniczy za wojnę może być nadany ochotnikom, którzy nie zostali objęci Krzyżem Ochotniczym za Wojnę, a czas ich służby wynosi co najmniej jeden miesiąc.

Krzyż Ochotniczy za wojnę nadaje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek ministra Spraw Wojskowych, przedstawiony przez prezesa Rady Ministrów. Medal Ochotniczy za wojnę nadaje minister Spraw Wojskowych.

Krzyż Ochotniczy za wojnę zajmuje w kolejności orderów i odznaczeń polskich miejsce po Krzyżu Walecznych, a przed Krzyżem Zasługi za dzielność. Medal Ochotniczy za wojnę zajmuje miejsce po Medalu Niepodległości, a przed srebrnym Krzyżem Zasługi.

Ochotnicy, odznaczeni Krzyżem lub Medalem Ochotniczym za wojnę, przy równych kwalifikacjach fachowych z osobami nieodznaczonymi, mają pierwszeństwo w otrzymaniu pracy.

Krzyż i Medal Ochotniczy za wojnę może być nadany najpóźniej do dnia 11 listopada 1943 roku na podstawie zgłoszeń, złożonych do dnia 1-go kwietnia 1941 roku.

—o—

Niemcy zakupiły w Argentynie 100.000 ton pszenicy.

Dnia 6 maja rb. Prezydent Republiki Argentyńskiej wydał dekret odnośnie dostawy 100.000 ton pszenicy dla Niemiec. Stosownie do wydanego dekretu, sprzedaż tę uskuteczni Zbożowa Rada Regulująca. Dostawa będzie dokonana przez porty argentyńskie, po obowiązujących cenach w dniu załadowania i zapłata zostanie uskuteczniona w ciągu dwóch lat, licząc od chwili dokonania operacji handlowej

O równe warunki pracy dla bankowości.

Pocztowa Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Bank Gospodarstwa Krajowego i Komunalne Kasy Oszczędności posiadają przywilej, w wyniku którego wkłady oszczędnościowe do 2.500 zł nie mogą być zajmowane. Przywilej ten jest jednym z powodów, dla których w wymienionych instytucjach koncentrują się wkłady z uszczerbkiem dla banków prywatnych i spółdzielczych.

W związku z tym na ostatnim plenarnym posiedzeniu Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, odbytym dnia 19 czerwca br., sprawę powyższą poruszono i wysunięto postulaty, żeby przywilej ten znieść albo rozciągnąć na wszystkie instytucje bankowe. Zdaniem Izby Przemysłowo-Handlowej w ten przynajmniej sposób stworzy się równe warunki pracy na terenie bankowości.

Dalsze przesiedlenia Polaków.

Niemcy przesiedlają ciągle Polaków z pogranicza polsko-pruskiego wgłąb Rzeszy. — Ostatnio całe dziesiątki i setki rodzin polskich otrzymały nakaz opuszczenia swych siedzib do dnia 15 bm — Na czas najbliższy projektują Niemcy wysiedlić z pogranicza 5 tysięcy Polaków, przenieść ich do Rzeszy i na ich miejsce sprowadzić kolonistów niemieckich.

Ze świata.

Intronizacja nowego patriarchy rumuńskiego.

W dniu 5 lipca w wielkiej sali Tronowej pałacu królewskiego w Bukareszcie, w obecności króla Karola II, odbyła się intronizacja J. E Nicodima Munteano, nowego patriarchy rumuńskiego, po zmarłym patriarsze Mironie. W uroczystości tej wzięli licznie udział członkowie rządu i ciała dyplomatycznego, rady królewskiej, Świętego Synodu, oraz przedstawiciele władz rumuńskich cywilnych i wojskowych.

Z pobytu gości angielskich w Paryżu.

Jak wiadomo, w dniach ostatnich bawili liczni wybitni przedstawiciele rządu i władz angielskich w Paryżu. Po przybyciu 10 burmistrzów większych miast angielskich, stolicę Francji gościła ministra Wojny W. Brytanii sir Hore Belisha.

Z okazji pobytu gości angielskich w Tow. Francusko-Brytyjskim odbył się bankiet, w którym uczestniczyli wybitni przedstawiciele świata politycznego Francji z ministrem Spraw Zagranicznych Bonnetem, oraz goście angielscy z ministrem Hore Belischa na czele.

B. premier Słowacji na audiencji u Papieża.

Nowy poseł Słowacji przy Watykanie, b. premier Sidor, został przyjęty przez papieża Piusa XII, któremu złożył listy uwierzytelniające.

Dochód z filmów polskich w Buenos Aires przeznaczony na F. O. N.

W Buenos Aires odbył się niedawno wielki pokaz filmów polskich. Cały dochód ze sprzedaży biletów wstępu przeznaczono na F. O. N.

Ks. Regent Paweł Jugosłowiański

przyjął w sobotę na audjencji egipskiego ministra spraw zagranicznych Yachia Pasze i zatrzymał go następnie na śniadaniu.

Z kraju

Bata w Polsce.

Znana firma obuwnicza Bata zakupiła na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego pod Puławami teren powierzchni około 12 ha, na którym w najbliższym czasie przystąpi do budowy wielkich zakładów fabrycznych wraz z garbarnią. Obok zakładów przewidziana jest budowa kolonii pracowniczej.

Szkuner harcerski „Zawisza Czarny"

wyruszył w drugą podróż morską w tym sezonie. Na pokładzie znajduje się 46 osób. Szkunerem dowodzi gen. Marjusz Zaruski. Z Gdyni wyruszył szkuner do Kalskrony, skąd uda się do portu Ekenas, gdzie się buduje nowy duży jacht dla harcerstwa polskiego, który nosić będzie nazwę „Gen. Marjusz Zaruski". Z portu Ekenas popłynie nasz żaglowiec na wyspy Alandzkie, a stamtąd uda się na wody litewskie i odwiedzi budujący się port w Świętej.

Aresztowanie inkasenta „Katowitzerki".

Straż graniczna w Pietwałdzie przytrzymała Wilhelma Prausa, inkasenta znanych hitlerowskich dzienników śląskich „Kattowitzer Ztg." i „Schlesischer Ztg." Chciał on przedostać się w nielegalny sposób przez zieloną granicę do protektoratu Czech i Moraw.

Śmierć grabarza w czasie kopania grobu.

W czasie kopania grobu na cmentarzu w Szczyrowie, powiat Brody, został przywalony pomnikiem sąsiedniego grobu miejscowy grabarz Teodory Przyjmak, który poniósł śmierć na miejscu.

Umysłowo chory podpalaczem.

W Wysocinie powstał w zabudowaniach Ansstazji Madaj pożar, który przerzucił się na sąsiednie budynki. Szkoda, wyrządzona ogniem, wynosi około 3000 zł. Jak ustalono, pożar powstał wskutek podpalenia domu przez umysłowo chorego Hrycia Hawulę.

Dziewięć dni ulgowej jazdy dzieci na kolejach.

W terminie od 16 do 19 lipca włącznie odbędzie się dorocznym zwyczajem ulgowy przewóz dzieci na PKP. pod hasłem: „PKP. najmilszym turystom".

Z przejazdów ulgowych mogą korzystać dzieci w wieku do lat 14, to zn. urodzone nie wcześniej, jak w 1925 roku, udające się w podróż pod opieką osoby dorosłej, mającej najmniej lat osiemnaście. — Opiekun może zabrać ze sobą czworo dzieci. — W tym celu musi nabyć dla siebie bilet za opłatą normalną bądź też ulgową, stosownie do posiadanych własnych uprawnień. Mogą to być zatem obok ulg stałych także bilety wycieczkowe powrotne, robotnicze, powrotne, ulgowe nabywane na podstawie legitymacji turystycznej, kajakowej bądź też indywidualnych kart uczestnictwa itp.

Natomiast nie mają prawa do ulgowego przewozu dzieci — posiadacze biletów bezpłatnych służbowych, okręgowych odcinkowych, miesięcznych, tygodniowych robotniczych, miesięcznych szkolnych, miesięcznych specjalnych, biletów abonamentowych, biletów zbiorowych na przewóz grup, kart kontrolnych na pociągi popularne oraz biletów komunikacji międzynarodowej wszelkiego rodzaju.

Przed wyjazdem opiekun musi zaopatrzyć dzieci w karty uczestnictwa i bilety ulgowe. Karty wydają kasy biletowe PKP. i biura podróży w cenie po 0.30 zł od sztuki. Po ich wypełnieniu należy

je przedstawić w kasie biletowej, nabywając bilet ulgowy dla dziecka, ze zniżką 75 pct, ważny na przejazd i bezpłatny powrót. Po przybyciu do stacji celowej nie należy oddawać biletów dla dzieci przy wyjściu, aby skorzystać z bezpłatnego powrotu. Przed wyjazdem z powrotem bilety te wraz z kartami uczestnictwa należy przedstawić w kasie do ostemplowania. Ulga stosowana jest przy przejazdach pociągami osobowymi i pospiesznymi w klasach 1, 2, i 3 z wyjątkiem pociągów motorowych ekspresowych (MTE) i luksusowych. Opiekun, — wiozący ze sobą dzieci starsze, powinien posiadać dowody, stwierdzające wiek dzieci (legitymacje, zaświadczenia administracyjne, świadectwa urodzenia itp.).

Dyplom pożyczki lotniczej.

Każdy kto w całości wpłacił subskrybowaną kwotę Pożyczki Lotniczej otrzyma dyplom. Jest to chlubne świadectwo ofiarności i spełnienia obowiązku obywatela.

Poświęcenie pomnika Chrystusa Króla na wsi.

Przy niezwykle dużym udziale ludności organizacyj oraz reprezentantów władz lokalnych i powiatowych odbyło się poświęcenie pomnika Chrystusa Króla w Wilicach koło Barcina. Pomnik ten został zbudowany z inicjatywy i kosztem miejscowej ludności wiejskiej.

Nurek odszukał zwoki topielca w jeziorze.

W miejscowości Wierzyca na Kaszubach, przed dwoma tygodniami, utonął podczas przejażdżki kajakiem po jeziorze uczeń szewski Miknsiński. Pomimo usilnych poszukiwań zwłok przez rybaków przy pomocy sieci, nie zdołano ciało topielca odnaleźć, dopiero specjalnie sprowadzony z Gdyni nurek, szukając w wodorostach jeziora, znalazł zwłoki ofiary wypadku w roślinach wodnych.

Zabił córkę i oskarżył żonę o zbrodnię.

Sąd apel. w Rzeszowie rozpatrywał sprawę Józefa Gosztyly z Gwoźnicy Dolnej, który katował 8-letnią córkę Joannę tak, że nieszczęśliwe dziecko zmarło. Nieludzki ojciec oskarżył żonę o dokonanie zabójstwa. Gosztyla skazany został przez sąd okr. na dożywotnie więzienie. Sąd apel. zmniejszył mu w grudniu ub. r. karę do 10-ciu lat więzienia. Na wskutek skargi kasacyjnej Sąd. Najw. wyrok uchylił. Obecnie odbyła się ponowna rozprawa przed sądem, który zasądził mordercę na 10 lat więzienia.

Burza nad Wrześnią.

Września. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych nawiedziła wschodnią część powiatu wrzesińskiego po raz drugi wielka burza z gradobiciem. Grad był wielkości gołębich jaj i był tak silny, że pozabijał na polach wszelkie ptactwo, a nawet zające oraz zniszczył doszczętnie na polach i ogrodach wszelki plon. Również drzewa owocowe zostały kompletnie zniszczone. Klęską gradobicia zostali dotknięci tak rolnicy jak i większa własność. Straty są ogromne i wynoszą w niektórych miejscowościach od 50 do 100 pct.

Pieszew — niebezpieczny pies.

W czwartek jechał z Pieszewa na rowerze mieszkaniec wsi Krzywosądy niej. Stefan Kempiński, lat 26, z zawodu kowal i w chwili wjeżdżania do wsi został zaatakowany przez dużego bernardyna. Pies dopadł do rowerzysty, ugryzł go najpierw w nogę, wskutek czego jadący padł na ziemię, po czym jeszcze raz ugryzł go w prawy policzek. Zaatakowany począł się bronić i odpędził psa, który następnie uciekł w pole. Wieść ta rozeszła się szybko po okolicy, w następstwie czego dowiedziano się z pobliskich Kucharek, że pies — bernardyn niej. Tomalskowej, zamieszkałej w Kucharkach, uciekł z zabudowań gospodarczych z objawami jakiejś choroby, z powodu której pogryzł już dwóch mieszkańców tej wsi, braci Olejniczaków. W godzinach wieczornych, spostrzegł Kepiński kręcącego się psa po polach, urządził więc z sąsiadami polowanie, w wyniku którego pies został zabity kamieniami, lecz w czasie dobijania go ugryzł Kempińskiego po raz trzeci w rękę. Wszyscy pogryzieni udali się niezwłocznie pod opiekę lekarską.

FORTEPIAN (skrzydło)
w dobrym stanie — używany
sprzedam za cenę 400,— zł
Zgłoszenia: A. Sobański
Skład Kolonialny Kobylin.

Kronika miejscowa.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Pod przewodnictwem mgra Jana Gibasiewicza odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, na którym po dłuższej dyskusji uchwalono budżet miasta na rok 1939/40. Budżet administracyjny w dochodach i wydatkach zwyczajnych oraz nadzwyczajnych opiewa na 882.161 zł. z czego ponad 330 tysięcy zł. przypada na budżet nadzwyczajny. W budżecie zwyczajnym m. in. przewiduje się na spłatę długów 133.182 zł. na cele oświatowe 46 596 zł. na zdrowie publiczne 38 933 zł a na opiekę społeczną 74 170 zł. Natomiast w budżecie nadzwyczajnym, najważniejszą pozycję bo 243 tys. zł. stanowi kredyt na budowę kanalizacji miejskiej i skanalizowanie rowów odpływowych. Budżety przedsiębiorstw miejskich zamykają swoje dochody i wydatki zwyczajne i nadzwyczajne sumą 702.603 zł, z budżety zakładów leczniczych i opiekuńczych opiewają na 74 280 zł. Wreszcie budżet zjednoczonych zapisów fundacyjnych w dochodach i wydatkach zwyczajnych i nadzwyczajnych ustalono na 3 097 zł. Z dalszych punktów obrad, wspomnieć należy o uchwaleniu 5 procentowego dodatku komunalnego do uposażenia urzędników miejskich (dla pracowników fizycznych przewidziano w budżecie 10 proc, podwyżkę płac), o darowaniu 10 m sześć. drzewa budulcowego na budowę kościoła w Biadkach i o zaciągnięciu pożyczki z Funduszu Pracy w kwocie 200 tys. zł. na budowę kanalizacji.

Osobiste.

Z dniem 1 lipca br. kurja arcybiskupia w Poznaniu przydzieliła do naszej parafii trzeciego wikarjusza w osobie ks. Franciszka Winiewskiego.

Ks. Winiewski prace duszpasterskie sprawował dotąd w Starołęce pod Poznaniem.

J. Eksc. ks. biskup Michał Kozal bawił w Krotoszynie.

W dniach 9 i 10 bm. bawił w Krotoszynie u swojej rodziny nowomianowany ks. biskup sufragan włocławski M. Kozal.

J. Eksc. ks. biskup nominat Michał Kozal urodził się w roku 1893.

Po ukończeniu gimn. w Krotoszynie i semin. duchow. został wyświęcony na kapłana w r. 1918. Pierwsze lata swego powołania kapłańskiego spędza ks. Kozal w pracy duszpasterskiej na stanowisku wikarjusza w szeregu parafii, a następnie administratora par. Kłecko. Przez szereg lat był katechetą w miejskim gimnazjum żeńskim w Bydgoszczy. Następnie przechodzi do seminarium duchownego w Gnieźnie, gdzie pełni obowiązki ojca duchownego. W r. 1929 zostaje mianowany rektorem tegoż seminarium.

W swej pracy kapłańskiej ks. biskup nominat Kozal dał się poznać jako wybitny duszpasterz i pedagog. Jako rektor seminarium ks. biskup Kozal, szambelan Jego Świątobliwości, był równocześnie wizytatorem nauki religii dla wszystkich szkół, archidiecezji gnieźnieńskiej, cenzorem ksiąg religijnych, referentem kurii Metropolitalnej i sędzią prosynodalnym. Nominacja ks. rektora M. Kozala na biskupa sufragana w Włocławku odbiła się w społeczeństwie krotoszyńskim bardzo żywym i serdecznym echem.

Odnowienie obrazów św. w kościele farnym

Staraniem ks. Prob. Ogrodowskiego odnowione zostaną w kościele farnym obrazy i to przed ołtarzem głównym obraz przedstawiający zdjęcie Pana Jezusa Krzyża oraz obraz pochodzący z XVI wieku przedstawiający Narodzenie Pana Jezusa, i inne przy bocznych ołtarzach.

W tym celu przyjechał do Krotoszyna artysta malarz prof. Krzyżanowski, który rozpoczął wstępne prace.

Kino „Promień".

Kino-Teatr „Promień" wyświetlać będzie od środy dn. 12 do wtorku dn. 18 lipca r. b. doskonały film, odznaczony pucharem Ministerstwa Kultury i Sztuki na zeszłorocznej wystawie w Wenecji oraz Dyplomem Uznania na wystawie filmowej we Lwowie pod tytułem „Więzienie bez krat". Bohaterkami tego niecodziennego arcydzieła filmowego są nieufne i skryte dziewczęta, wychowywane w olbrzymim domu poprawczym, tęskniące do szczęścia i miłości, walczące zapalczywie o prawo do wolności. To film, poruszający aktualne zagadnienia miłości i wolności kobiety. Za kulisami tego „Więzienia bez krat" rodzi się piękna cicha miłość, jednej z wychowanek do lekarza zakładowego. Temat tego filmu wprost rewelacyjny — obsada aktorska fenomenalna. Film jest tak doskonały i interesującym, że każdy widz śledzi każdą scenę filmu wywiera na wszystkich niezapomniane wrażenie.

Kino „Kristal"

W ogniu bratobójczych walk w tajemniczych zaułkach chińskich miast i miasteczek, pośród szalejącego terroru krwawych band powstańców rozgrywa się przejmujący dramat białych ludzi, zabłąkanych w piekle żółtych twarzy „Żółty Pirat". Film silnych wrażeń rozgrywający się podczas krwawych wojen domowych w Chinach. W rolach głównych: Boris Karloff. W nadprogramie 2 aktowy dodatek i tygodnik PAT. Seanse od wtorku 11. VII do czwartku 13. VII 39. Ceny zniżone!

K.S.K. Oddział Czytelnia z Starołęki w Krotoszynie.

W dniu 9 bm. przybyła do Krotoszyna wycieczka Pań K.S.K. z Starołęki w liczbie 34 osób. W pierwszym rzędzie zwiedziły panie kościoły, potem gmachy rządowe samorządowe, oraz udały się na kawę do Leśniczówki, gdzie spędziły w wesołym nastroju wspólnie z K.S.K. Oddział Czytelnia kilka godzin. Wyjazd nastąpił o godz. 20,30.

Nocny dyżur apteki.

W bieżącym tygodniu do piątku włącznie, nocny dyżur ma apteka pod Murzynem.

Obwód P. Z. Z. w Krotoszynie.

Już w najbliższym czasie przystąpi dotychczasowy Zarząd Koła P. Z. Z. w Krotoszynie do montowania Kół w powiecie. Po utworzeniu tychże w najbardziej zagrożonych miejscowościach w powiecie odbędzie się w jesieni b. r. zjazd delegatów poszczególnych Kół, który dokona wyboru Zarządu Obwodu.

Pierwsze plenarne zebranie P.Z.Z. Koło Krotoszyn.

W poniedziałek dnia 10 bm. odbyło się w Hotelu pod Białym Orłem pierwsze plenarne zebranie Polskiego Związku Zachodniego, któremu przewodniczył prezes, p. prof. Deresiewicz.

Zebranie to zaszczycił swą obecnością wielki protek. Zw. Zach. p. Star. Wilimowski. Prezes p. prof. Deresiewicz po powitaniu obecnych, oddał głos ks. Sławskiemu, który wygłosił pięknie opracowany referat na temat „Dola i niedola Polaków w Niemczech". Referent zobrazował również stan szkół i wyższych uczelni polskich w Niemczech i na odwrót szkół niemieckich w Polsce, oraz spółdzielni, których stan liczebny w Polsce przewyższa blisko 300 krotnie spółdzielnie polskie w Niemczech.

Następnie bardzo ciekawy referat na temat „Polityka Niemiec w stosunku do Polski" wygłosił delegat z Poznania p. mgr. Woynowski. Prelegent obszernie przedstawił zaborcze dążenia Niemiec w stosunku do Polski, które w ostatnim czasie doprowadziły do punktu kulminacyjnego. Licznie zebrani członkowie i goście wysłuchali cha referaty w skupieniu i nagrodziły referentów rzęsistymi oklaskami. Pod koniec przedstawił prezes p. prof. Deresiewicz dotychczasową działalność P.Z.Z. i prosił o liczne wstępowanie w szeregi P.Z.Z. którego celem jest odniemczenia życia gospodarczego województw zachodnich.

Kolonie P. Z. Z.

Poraz pierwszy w br. staraniem P.Z.Z. Koła Krotoszyn wysyła się bezpłatnie 80 dzieci na kolonie letnie. Dzieci te, które z powodu niezamożności rodziców byłyby pozbawione zdrowego i miłego spędzenia wakacyj na łonie przyrody, w ten sposób cel ten mogą osiągnąć. Pod koniec czerwca odjechała już pod Grudziądz pierwsza grupa tych dzieci, 15 chłopców, a wkrótce odjedzie jeszcze 15 dziewcząt. Wszystkie dzieci korzystające z kolonii pochodzą z Krotoszyna.

Na terenie naszego powiatu urządzona zostanie także staraniem P. Z. Z. kolonia dla 20 dzieci mieszkających w Gdańsku. Dzięki łaskawości ks. Czartoryskiego dzieci przyjadą na kolonię do Baszkowa, gdzie w świetnych warunkach zdrowotnych i patrotycznej atmosferze spędzą wakacje.

Mobilizacja sił niemieckich w Polsce.

Oto tytuł frapującej książki p. red. Winiewicza z Poznania, jednego z najlepszych znawców zagadnień mniejszości niemieckiej w Polsce. Książkę tę gorąco polecamy naszym czytelnikom. Dopiero po przeczytaniu powyższej książki można się zorientować w tak aktualnych i palących dzisiaj problemach mniejszości niemieckiej w Polsce.

Srebrne gody małżeńskie.

Srebrne gody małżeńskie obchodzą w dniu 15 lipca br. właść. przedsiębiorstwa ekspedycyjnego, państwo Władysław i Stanisława z Mintów Kaczyńscy.

Msza św. na intencję Jubilatów odprawiona zostanie w niedzielę dnia 16 bm. w kościele farnym o godz. 8 mej.

— Jubilatom szczere życzenia obfitych łask Bożych oraz doczekanie się złotych godów małżeńskich życzy

Redakcja.

Komunikat Czytelni Kobiet.

Zapowiedziane zebranie plenarne z powodów od nas nie zależnych nie odbędzie się dnia 11 bm. tylko w środę dnia 12 bm. w Hotelu pod Białym Orłem, punktualnie o godz. 20-tej.

O liczne przybycie wszystkich członkiń uprzejmie prosi

Zarząd.

Z kolonii zuchów w Pawłowicach.

W niedzielę dnia 9 bm. zwiedziliśmy kolonie wakacyjne zuchów w Pawłowicach, kierowane sprężyście przez p. opiekuna — Warkockiego Wład., kom. — Dominiaka Bolesława, oboźnego — Hybsza Stef., gospodarza — Sobczaka Jana, i kucharza — Wojtkowiaka Fel.

Kolonia mieści się w budynku szkolnym. Powietrze słońce i pełna swoboda, oto żywioł w którym pławią się całodziennie nasze zuchy. To też na koloniach panuje wzcechaładnie humor i dobry apetyt, jak to mieliśmy możność zaobserwować. Zajeżdżając na kolonie, zastajemy zuchów właśnie przy śniadaniu. Na śniadanie podano biały chleb z masłem i mlekiem, którym nas również gościnnie częstują. Każdorazowe podanie zapoczątkowane i zakończone będzie modlitwą. Po skończonym śniadaniu, odprawionej modlitwie nastąpiła zbiórka i wymarsz do kościoła położonego zaledwie o 100 kroków od szkoły na nabożeństwo. Po nabożeństwie i powrocie do domu, ponieważ dzień był bardzo upalny, zarządzono kąpiel. Pod nadzorem udały się dzieci do pobliskiego stawu, wskaźkiwały chętnie do wody. Gorzej jednak z wychodzeniem. Słychać było nawoływania: panie jeszcze trochę — zamało itd.

Kiedy powrócono do domu nastąpił obiad.

Zaciekawiło nas bardzo co też tu podadzą. Po małej chwili odzywa się gwizdek — słuchać brzęk maneszek — dzieci ustawiają się w długi rząd i maszerują do kuchni po obiad. Jako pierwsze danie podano rosół, dalej befsztyki z kartoflami, a na deser leguminkę. Po spożytym obiedzie nastąpiła cisza obiadowa, a więc zuchy kładli się na drzemkę poobiednią.

Wykorzystując ciszę zwracamy się teraz do komendanta który chętnie nam opisał życie na kolonii. Chłopcy żyją według z góry ułożonego programu. Rano pobudka zuchy mają godzinę czasu do mycia i porządkowania. Dalej modlitwa, podniesienie sztandaru, śniadanie, w czasie którego komendant omawia program dnia. Na program zajęć dziennych składają się: przedpołudn. gry, zabawy, majsterkowanie. Po południu kąpiel nauka pływania lub. wycieczki, śpiewy, pokazy zuchowe itd. Wieczorem o godz. 20-tej modlitwa, spuszczenie sztandaru, no i dzieci kładą się do snu.

Dziękując p. komendantowi Dominiakowi oraz całej komendzie i p. opiekunowi Warkockiemu za miłe przyjęcie, żegnając się ze wszystkimi, opuszczamy kolonie, z których zuchy przesyłają przez nas Rodzicom i Krewnym serdeczne pozdrowienia.

Wyroby tytoniowe wolno sprzedawać w święta.

Niektóre władze powiatowe administracji ogólnej wydawały dotychczas zakazy ulicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych w niedzielę i dnie świąteczne. Zakaz ten utrudniał w znacznym stopniu należyte

zaopatrywanie rynku w wyroby tytoniowe, zwłaszcza w miejscowościach letniskowych i kuracyjnych, powodując niczym nieuzasadnione, a dla skarbu państwa szkodliwe zmniejszenie spożycia wyrobów tytoniowych.

Obecnie ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło odwołanie wszelkich wydanych w tej dziedzinie przez władze administracyjne zakazów i ograniczeń.

Odznaki organizacyjne.

Minister spraw wewnętrznych udzielił zezwolenia Zjednoczeniu Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P. w Poznaniu na ustanowienie i używanie odznaki honorowej. Zezwolenie na ustanowienie i używanie odznaki uzyskała ponadto „Rodzina Policyjna".

Zezwolenie na ustanowienie i używanie mundurów i odznak dla personelu fachowego O. P. L. G. L O. P. P. i personelu lotniczego L.O.P.P. uzyskała Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej.

Ponadto Centralny Związek Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego i Związek Pracowników Skarbowych R P. uzyskały pozwolenie na ustanowienie i używanie odznaki, która może być używana, jako odznaka członkowska do noszenia w klapie oraz na szyldach, papierach i legitymacjach.

Tania sprzedaż posezonowa

od 1 — 14 lipca 1939 r.

Niesłychanie tania sprzedaż posezonowa połączona z reklamową sprzedażą konfekcji!

Moja tegoroczna sprzedaż posezonowa — rekordem taniości! **Bezprzykładnie niskie ceny nie sprawią nikomu zawodu**

Prócz towarów sezonowych, których ceny zredukowane są do granic wprost nieprawdopodobnych, sprzedawać będę w okresie wyprzedaży sezonowej wszelkie inne towary po cenach **specjalnie niskich.**

Magazyn zaopatrzony w najświeższe nowości w największym wyborze

Bielizna	Konfekcja	Galanteria
KOSZULE	PŁASZCZE	POŃCZOCHY
STANICZKI	SUKNIE	SZALE
KOMBINACJE	BLUZKI	SWETRY
KALESONY	SPÓDNICZKI	TOREBKI
KAFTANICZKI	PIŻAMY	PARASOLE
PANTALONY	UBRANIA	GORSETY
CHUSTECZKI	SPODNIE	RĘKAWICZKI

Nadzwyczajna okazja korzystnego zakupu płócien, wszelkiego rodzaju stołowizny i bielizny pościelowej.

Firany - Story - Kapy - Kołdry - Obrusy - Serwetki - Dywany - Chodniki - Robótki - Ręczniki.

Resztki i partie okazyjnie zakupione celem reklamy **po cenach bezkonkurencyjnych.**

Piękne palta damskie cieszące się powszechnem uznaniem. **Ewolucja kolorów w dziedzinie koszul męskich.** **Ulubiona bielizna damska w pięknych kolorach.**

Kapelusze damskie, czapki, swetry damskie i dziecięce. Koronki — Klamry — Guziki — Wstążki — Paski.

WEŁNA I WŁÓCZKA. GOLFY. WIATRÓWKI.

KRAWATKI — KOSZULE — KOŁNIERZYKI — KAPELUSZE. Czapki — Szelki — Skarpetki — Rękawiczki skórkowe

Trykotaże w najlepszych gatunkach w wszelkich rozmiarach **na składzie**

Wełny — Jedwabie — Woale — Podszewki — Płótna

Publiczność zachwycona jest wielkim wyborem towarów **I TANIEMI CENAMI!**

„BAZAR" W. TYKOCINSKI

KROTOSZYN Rynek 27 Tel. 36.

Pierwszorzędny Magazyn Mód.

Krotoszyński

Orędownik Powiatowy

Wychodzi we wtorki i piątki

SKUTECZNY organ OGŁOSZENIOWY

Najlepszy informator dla całego powiatu krotoszyńskiego.

Pierwsze i jedyne pismo na miejscu, czytane przez wszystkie stany.

Redakcja i Administr. Krotoszyn, Floriańska 1 Telef. 164.

Reklama jest — dźwignią Handlu i Przemysłu.

TRUMNY

w dużym wyborze i po cenach konkurencyjnych posiada zawsze na składzie

J. JELINOWSKI

stolarnia

Krotoszyn Rynek 22.

(Dom p. Biegańskiego)

Łom żeliwny

Skupuje i płaci najwyższe ceny dziennie

Krotoszyńska Fabr. Maszyn Odlewnia Żelaza i Metali

Krotoszyn

Ogłoszenie.

Niniejszym podaję do publicznej wiadomości, iż z dniem 5 lipca 1939 r. urzęduje w obwodzie tutejszego Sądu dwóch komorników sądowych i tc:

a) w rewirze I. komornik sądowy Franciszek Zelba, mający kancelarię swą przy ulicy Kaliskiej nr. 37,

b) w rewirze II komornik sądowy Edward Pluciński, mający kancelarię swą przy Rynku nr. 33.

Dokładny spis miejscowości, należących do danego rewiru znajduje się w Sądzie oraz u komorników, przy czym zaznacza się, że sprawy egzekucyjne z nieruchomości należą wyłącznie do rewiru II.

Godziny urzędowania obu komorników wyznaczam w dnie powszednie codziennie od godziny 8 do godz. 13 i od godziny 15 do 18-tej a w soboty od godziny 8 do 14-tej.

W wtorki i piątki przez cały czas urzędowania przyjmują komornicy osobiście.

(—) Krąkowski
Kierownik Sądu.

Koks - smołę - karbolineum

PO CENACH NAJNIŻSZYCH POLECA

Gazownia Miejska w Krotoszynie

Przy większym odbiorze ceny specjalne